

Canon: 1 Euwe, 2 Timman, 3 Donner

FRENK DER NEDERLANDEN

AMSTERDAM – Vraag een schaker wie volgens hem de beste Nederlandse spelers uit de historie zijn, en hij zal blind antwoorden: Max Euwe, Jan Timman en Jan Hein Donner. In die volgorde.

Maar dan? Welke andere schakers horen thuis in de eregalerij der kampioenen? De internationale meesters Hans Böhm, Cor van Wijgerden en Hans Bouwmeester, die stuk voor stuk een belangrijke rol speelden in de promotie van de schaaksport? Of grootmeesters als Hans Ree, Loek van Wely en Genna Sosonko? En wat te denken van wonderkind Anish Giri, zoon van een Nepalese vader en een Russische moeder en eerste op de wereldranglijst van spelers tot zestien jaar?

Vanmiddag wordt tijdens de Euweborrel in het Holland Casino de eerste editie van de vaderlandse Schaakcanon bekendgemaakt. Het is een democratische canon, want de lijst van vijftien schakers is gebaseerd op een internetpeiling van het Max Euwe Centrum. De meer dan 160 deelnemers konden kiezen uit 32 namen.

Reeds na een week scheidden 'de grote drie' zich al af van de rest. Dat Euwe de lijst aanvoert, is geen verrassing. Vandaag is het precies 75 jaar geleden dat de Amsterdammer wereldkampioen werd door Alexandr Aljechin te verslaan.

Timman kwam bijna zo ver. Hij stond jaren bekend als *the best of the West* en schaakte in 1993 om het wereldkampioenschap tegen Anatoli Karpov. En Donner (1927-1988) was een volstrekt unieke figuur in

de schaakwereld, niet in het minst vanwege zijn prachtige pen.

Ook de namen van 'de kleine drie' (Bouwmeester, Böhm en Van Wijgerden) stonden al snel vast, al wisselden zij wekelijks van plek. Uiteindelijk eindigde 'mister Chess', Böhm, als vierde. De man die zowel

Het zestienjarige wonderkind Giri neemt de zevende plaats in

radio als televisie gebruikte om de populariteit van het schaken te vergroten, eindigde nipt boven Bouwmeester en Van Wijgerden. Bouwmeester werd vooral bekend dankzij de vele boeken die hij schreef en Van Wijgerden introduceerde het

zogenoeten stappenplan, nog steeds een veelgebruikte methode om de jeugd te leren schaken.

De strijd om de andere plaatsen in de top 15 was spannender, maar uiteindelijk kreeg Giri (1994) de voorkeur van de stemmers. De in Sint Petersburg geboren schaker vestigde zich in 2008 in Nederland en is sindsdien met een opvallende opmars bezig. Vorig jaar behaalde hij de grootmeestertitel op het Corus-toernooi. Hij werd daarmee de jongste grootmeester van dat moment. Met een Fide-rating van 2677 staat hij in de top honderd van de wereldranglijst.

Een andere opvallende naam is die van Fenny Heemskerk (1919-2007), de enige vrouw in de canon. De Amsterdamse begon met schaken tijdens de tweekamp Euwe-Aljechin, toen ze ziek werd en uit ver-

veling achter een bord plaatsnam. Ze werd tien keer kampioen van Nederland.

De lijst wordt gecompleteerd door Hans Ree (8), Frans Kuijpers (9), Berry Withuis (10), Loek van Wely, Fenny Heemskerk en Alexander Ruben (11) en Genna Sosonko (14).

Schaakmecenas Joop van Oosterom en schrijver Tim Krabbé staan gedeeld vijftiende. Krabbé niet vanwege zijn prestaties, al behoorde hij rond 1970 tot de beste twintig schakers van Nederland, maar vooral door zijn boeken. Hij publiceerde veel over schaakcuriosa en schreef in 1987 het verhaal *De man die de Babson task wilde maken*. Het essay behandelt de worsteling van een man die gedurende meer dan twintig jaar een onmogelijk gewaand schaakprobleem probeerde te componeren.